

Învățătorilor

ORGAN SAPTĂMĂNAL PENTRU APĂRAREA INTERESELEOR ÎNVĂȚĂTOREȘTI

La început de an școlar.

Cu finea anului școlar trecut, am încheiat al 10-lea an de școală dela preluarea Imperiului Român și lată suntem în pragul al 11-lea. Se cuvine deci, să ne oprim un moment și să ne dăm seamă de drumul parcurs.

Noi, care am avut fericirea să trăim momentele cele mai înălțătoare care au fost hărăzite neamului nostru și ne este dat să petrecem restul vieții pe acest pământ binecuvântat de Dumnezeu, avem greaua misiune, să săvârșim opera începută de bravii noștri ostași pe câmpul de luptă, care au împlinit cu piepturile lor hotarele țării noastre acolo, unde se găsește azi.

Școala în acestă perioadă capătă o importanță însemnată, ea fiind focarul din care piecăm razele de lumină, de cultură, atât de necesare pentru neamul nostru românesc.

Rolul ei este de a pregăti viitoarele generații la o fericire mai bună, are rolul de a forma caractere constante de a îmbogăți sufletul și inima cu tot ce e bun și frumos, asigurând astfel celor, cari se vor adăpa la izvorul nesecat al învățării, o viață mai demnă de trăit.

De la felul cum va lucra această instituție atarnă în mare parte cantitatea de fericire de care se va bucura poporul nostru românesc.

Noi, cari înțelegem rostul vremii avem cunoștință în sufletul nostru și dragoste de neam și de țară conduși de aceste idealuri, ne-am năzuit în toate vremurile să ne împlinim datorițele cât se poate de conștiincios iar azi, când facem bilanțul activității noastre, facem evaluarea recoltei adunate prin o muncă de 10 ani, avem mulțumirea sufletească de a constata că am obținut rezultate bune.

Ne dăm bine de seamă, că aceea ce am făcut este puțin față de ce ne rămâne de împlinit. Suntem însă gata la orice sacrificiu de muncă și nu vom cruța nici o oboseală, nu vom pregeta nici o clipă, ci totdeauna treji la locul unde ne cheamă datoria vom veghea, ca flacăra aprinsă a muncii noastre cinștite să ardă vie pentru a aduce la îndeplinire misiunea noastră aci aproape de granița de Vest a țării.

Dacă vom urmări cu atențiune cele ce se scriu azi în coloanele unor ziare și declarațiile ce le fac unii oameni fără suflet și demagogi la viitorul țării noastre, ne atinge neplăcut fondul întunecat pe care sunt brodate aceste articole și declarații pesimiste și tendențioase și felul cum e zugrăvit tabloul moral al zilelor de față.

Dacă felul cum se apreciază momentele de criză morală prin care trece poporul românesc în momentele de față este exagerat, un lucru e însă cert, viitorul României Mari va depinde dela avântul și pătrunderea sufletească, dela devotamentul pedagogic, dela patriotismul și dela felul cum își va îndeplini chemarea sa dascălmea românească.

Decl o școală nouă, trebuie să for-

măm în viitor. Când zic nouă, mă gândesc la o școală practică modernă la o școală din care să fie șos verbalismul sec și înlocuit cu principiile sănătoase ale muncii, crescând oamenii cu caractere, înțelepți și bogați la fapte.

Mă gândesc la o școală, unde se învață nu cum să-ți reciteze un copil fraze și o grămadă de reguli fără înțeles, ci cum să-l disciplinezi, cum să-l faci moral-cresțin, om drept și de omenie și cum să-l instruezi astfel ca eșind în viață să fie mulțumit cu sine însuși și să-și traducă vreaile în fapte bune și patriotice.

Mă gândesc la o școală, din care să fie școs cu desăvârșire politica de partid, introdusă la noi în județ de câteva persoane eșite chiar din tagma noastră dascălească și în fine mă gândesc, că ce bine ar fi să se afie între noi omul, care rupând prăpastia ce este între învățătoria din acest județ să facă tot posibilul, să reintrăm în normal și să fim iarăși ce am fost odinioară: *Un trup și un suflet* — și în loc de pizmă, ură și neînțelegeri să introducă în săteni pacea, buna înțelegerea, dragostea de neam etc.

Un program de muncă pe cât de greu pe atât de frumos, trebuie să-l introducem în școala viitoare.

Iulian Pagubă.

„Ce vrei voi?”

Dragă Domnule Coleg! La despărțire mi-ai aruncat o întrebare învaluită în ironia, care-ți caracterizează persoana: „Ce vrei voi?”

„Ce dorești o sinceritate absolută afiă atunci, că prima dată vrem din tot sufletul nostru să nu te mai vedem cocoșat pe masă, vorbind în numele unui partid politic, făcând spume la gură, improșcând cu vârbă murdare partidele contra-e și luându-te la palme, cu toți acela, cari nu te-au aplaudat frenetic.

Noi vrem ca învățătorul să rămână în ochii lumii, apostolul culturii naționale, păstrătorul credinței strămoșești și Izvorul nesecat, a iubirii de Neam Țară și Rege.

Vrem ca învățătorul, să nu mai fie unealta meschină a politicii liberalo-fărănisto-averescană etc. dela cari să-și cerșască drepturile în schimbul serviciilor umile și degradatoare, cari îi scad autoritată a, ci vrem ca învățătorii, să și formeze un singur partid, la conducerea căruia să stea persoane, cu autoritate morală incontestabilă, ca să-i vedem odată, pe acești „copii huliți” ai soartei cu frunțile în sus mândrii de menirea lor, nemai fiind siliți a bate la porțile închise, ale „Sodomului” și a se umili în fața tuturoră cu mâinile întinse după milogială.

Prin urmare ironia d-tale, dragă d-le coleg, nu mai are loc. Pășește cu încredere în rândurile noastre, fi-i sfătuitor, fi-i entuziasmat de această idee și izbândă, care va fi scutul și scutul nostru. Acel cari poartă în suflet viitorul țării și al neamului, nu vor putea să rămână mult timp nepăsător, la strigătele desparate ale noastre.

Glosul zecilor de mii de învățători nu mai poate fi îndbușit!

Și acel care ne ironizează și în cazul al doisprezecilea; vrednic este: de dispreț!

Ghiță Amărătu.

Învățătorul și politica.

Învățătorii, ca luminătorii și îndrumătorii țaranului, aveau înainte de unire un singur ideal: realizarea visului de înfrățire a tuturor Românilor într-o singură Țară. În acest scop au suferit toate neajunsurile; lipsa, foamea umiliri ș. a. m. numai pentru că era conștiința de împrejurarea, că aceasta nu o poate face nimeni cu efect ca el, care zilnic a sămănat sămânța din care să răsără înfăptuirea idealului național. Învățătorii din vechiul regat, însufleții de acest ideal, urmând pilda Mântuitorului, n'au pregetat la timpul oportun, a-și da contribuția lor de sânge ca și în privința acestora să premeargă cu exemplul elevilor cum trebuie câștigată o cauză sfântă. Colegilor de sub stăpâniri străine n'au stat mai prejos ca frații lor, desconsiderând martirajul la care erau expuși, îndemneau pe elevii lor cu cari veniau în atingere pe diferite fronturi inamice, ca să nu piardă nădejdea în ajungerea idealului național. Și cu toate mijloacele posibile de care dispuneau să năzuiască a ține aprins în el focul sacru al acestui ideal.

Însufleții de rezultatul muncii lor, învățătorii după unire, au reluat firul muncii întreruptă cu și mai multă dragoste și nădejde în viitor, pentru întărirea și cimentarea idealului ajuns. Toate năcăzurile și greutatea începutului le primeau cu binevoitoare semnare aprecindu-le ca ceva trecător și natural. N'au cerșit favoruri, răsplăă ori recunoștință, ci numai cele mai elementare drepturi ca să poată munci liniștiți în ogrorul înțelenit al neamului.

Aceasta era dorința generală a întregel tagme învățătoarești după unire.

După 10 ani dela unire se constată însă, că școala nu arată progresul așteptat, iar învățătorii în loc să fie mai însufleții, devin apatici, își caută alte ocupații. Iar școala e privită ca o sarcină de care în tot momentul caută să se scape. Cauza?... Cine nu cunoaște multele cauze, dintre cari cea mai vinovată e, *politica*.

Învățătorul văzând pe colegii săi la ce poziții materiale și sociale au ajuns, avântându-se în politică, caută, natural, ca să ajungă și el acolo și în scopul acestă sacrifică totul: școala, ideal, prieteni, numai să-și poată satisface ambiția sa exagerată. Ajuns odată sus e natural, să fie preocupat de aceasta mărire și să nu se mai gândească la locul de unde a plecat..

Haret, marele pedagog național, când a dat în grija învățătorilor pe lângă ridicarea culturală și ridicarea economică a țaranului, a dovedit o pricepere justă a progresului social condiționat de factorul cultural și economic la un loc. De unde urmează, că acest factor trebuie să fie independent atât ca îndrumător și educator, cât și ca bun gospodar.

Aceast factor însă nu trebuie hărțuit la toate ocaziile pentru satisfacerea aspirațiilor egoiste a unuia sau altuia puternic al zilei. Este o dejosire, ba

chiar se atentează la onoarea și demnitatea învățătorului când i-se cere să facă propagandă politică. Prin aceasta îl pune pe inv. în conflict cu sătenii săi de alte convingeri politice, învățătorul se pune în contradicție cu cele profesate în școală, se abate dela datorița sa și singur își dărimă tot prestigiul moral ce și l-a creat cu atăta trudă. Împrejurarea, că au fost cazuri când activitatea politică a fost criteriul după care s'a judecat învățătorul, a contribuit în mare măsură de a ajunge școala în halul în care se afiă. Aceasta împrejurare a fost în detrimentul nu numai al școalei, ci în multe cazuri, chiar și a omului de școală ridicat pe un piedestal atât de șubred.

În politică nu este morală, zic oamenii politici. Tot învățământul trebuie

(Continuarea în pag. II.)

Despre „Liga Internațională de educație nouă.”

O dare de seamă a celui de a 5 lea congres internațional de educație nouă ținut în Danemarca, anul acesta, în August, a făcut dl prof. univ. *Vi. Ghidonescu*, în cadrul unei conferințe ținută la Alba-Iulia cu ocazia congresului Asociației Inv. din Ardeal.

D-se arată caracterul general al Ligel internaționale pentru educație nouă și al congreselor ce se țin dela războiu încoaci, și mai cu seamă a celui dela Eisinglör, care a întrunit 2400 de participanți din toate țările lumii. Congresul acesta a durat 15 zile, pentru că se deosebește de caracterul congreselor obișnuite. Se caută să se atragă corpurile didactice pentru informație exactă și discuțiile făcute în jurul problemelor de învățământ și educație, ca aceste la rândul lor, bine pregătite să inspire autorităților școlare adevăratele reforme ale educației. S'a căutat să se dovedească necesitatea de a se porni de la cunoașterea exactă psihologică a copilului, contrar de ceea ce se făcea până acum în toate reformele școlare, metode, etc. se fac în contradicție cu sufletul copilului. Învățământul pasiv trebuie să devină activ și mereu creator pentru copii. La congresul de la Eisinglör, a participat întâia oară o delegație a secției românești acestei Ligi, creată anul acesta sub preș. dsale, care a și prezentat în congres o lucrare asupra *testelor* de inteligență a elevilor români. *D. Nisipeanu*, a vorbit despre începutul școalei active în România, iar *d. Bictulescu* despre manifestările de dessemne la copiii noștri.

A făcut impresie în comitetul internațional faptul că „Asociația învățătorilor din România” reprezentată prin *d. D. V. Tomi*, înțelege să dea concursul acestei mișcări, a cărei organizare secțiunea românească o începe în curând.

Ion Vierul.

Problema școlii de copii mici.

„Veniți, să trăim pentru copiii noștri!” — Epiraful de pe mormântul lui F. V. Fröbel.

(Continuare)

Observațiile sale de psihologie și de fiziologie infantilă au provocat un mare răsunet în lumea pedagogică de pe atunci. Acestea nu au încetat a purta timbrul actualității nici în zilele noastre, formând obiect de profunde cercetări științifice de către cei mai remarcabili specialiști. Concluziile acestor observații l-au determinat să stabilească principiile în baza cărora și-a întocmit întregul plan de educație, dela care nu s'a făcut până acuma vre-o abatere esențială, cel mult, dacă acesta s'a mai completat pe urma experiențelor obvenite în restimp.

Și fiindcă am făcut amintire de observațiile sale psihologice și fiziologice, trebuie să fixăm faptul, că dânsul a fost cel distins, care a constatat, că mișcările micului copilăș, fie acele voluntare sau involuntare, sunt manifestarea unei imperioase necesități de a se mișca. Aceste mișcări, reglementate și coordonate, pot fi utilizate cu succes de către educator întru realizarea scopului urmărit, până când dacă sunt lăsate la voia întâmplării, au să producă rezultate disonante spre dauna individului și în definitiv a genului uman.

Impulziunile (la animale, instincte) fiind cele dintâi afirmări ale copilului, F. V. Fröbel le-a luat pe acestea ca punct de mănecare al cercetărilor sale.

Prezentarea impulziunilor (boldurilor) precum și ordinea de prezentare a acestora este condiționată de progresivitatea dezvoltării copilului. Primele impulziuni sunt de mișcare, intuiție, curiozitate și de imitație.

Pentru prima dată se prezintă cel de mișcare, la care se adaugă o nuanță de manifestare psihologică: *distracția*. Copilașul își întinde mânuța după o minge, sau jucărie colorată, pentru ca să-și satisfacă impulziunile de mișcare, intuiție, curiozitate, etc. Mai târziu ascultă cu plăcere zăvănitul unei jucării, ori sunetele unei fluierite. Cu câtă plăcere nu ascultă el cântecul de leagăn, fără de care adeseori nici nu adoarme? Ori, dacă l-a venit somnul sub influința lăsată de melodile acestuia, este, că l-a fost satisfăcută

o necesitate neapărată, distracția, procurându-i o senzație de plăcere, care îl alină până când îl pune în brațele lui Morpheu.

F. V. Fröbel pune la dispoziția copilului mai multe daruri sau cadouri, ca material de învățământ și de educație, pe cari le grupează în 6 părți concentrice și progresive și cari cadrează cu dezvoltarea fizică și intelectuală a copilului. Pornind dela mingea colorată (din lână), trece la o cutie cu 6 bile de colorii diferite; sfera, cilindrul și cubul; cubul mare compus din 8 cuburi mai mici; cubul mare compus din 8 prizme; cubul mare compus din 27 cuburi mai mici și în fine, cubul mare compus din 27 tablete, sau prizme.

Sub numirea de *cutiile de construcții* aceste daruri vor fi utilizate așa fel, ca să nu se escludă contrastul, în cât darul care urmează, să fie antiteza celui precedent. Primele din aceste daruri au proprietatea de a influența favorabil asupra dezvoltării facultăților senzoriale și de a preciza formele materiale; iar cele din urmă, de a promova imitația și imaginația proprie.

Cu ajutorul cutiilor de construcții se vor face nenumărate exerciții de a reproduce obiectele cari îl înconjoară pe copil, ca: masă, scaun, zid, fereastră, etc. Se va provoca punctul inițial dela care are să pornească și să se dezvolte *gustul estetic*. Acesta se va cultiva prin reproducerea obiectelor cari reprezintă frumosul, ca: o stea, un turn, o biserică, etc. apoi prin combinarea potrivită a colorilor.

Totul are să fie un joc și să se bazeze pe joc, spre a deprinde mâna și ochiul copilului, a-l obișnui la activitate și a-l satisface impulziunile, fără ca dânsul să simtă oboseală.

D. Olariu.

subrevizor școlar.

(Va urma)

Ministerul Instrucțiunii, prin ord. circ. Nr. 99760 | 1929 a luat măsuri severe pentru facerea exactă a recensământului școlar și înaintarea regulamentului rezumativ la Inspectoratul școlar din partea revizoratelor șc. până la 1 Oct. a. c.

Pregătirea superioară a învățătorilor din România.

de Gh. Dima, prof. univ.

In programul debătut la congresul Asociației Învățătorilor din Transilvania, în zilele de 29—30 Aug., la Alba-Iulia, ca punct important din program a fost și acela al pregătirii superioare a învățătorilor. Pentru o mai deplină lămurire a problemei, comitetul Asociației a invitat pe d. Gh. Dima, profesor universitar la Cluj, care ca fost învățător și profesor secundar și om ce s'a ocupat și de problemele învățământului, — să țină o conferință, în care să-și expună părerile D-sale relativ la aceste chestiuni. Conferința s'a ținut în ședința dela 30 August.

Conferințiarul arată că, problema unei pregătiri mai bune a învățătorilor se debatează azi cu aprinderi mari, mai în toate statele civilizate. Ea ne oglindește importanța socială și politică din ce în ce mai mare, pe care o au straturile populare în viața democrațiilor de azi. După starea învățământului primar, după organizarea

socială și politică a țării respective, după rolul și importanța social-politică ce-l joacă învățătoria și după starea în care se găsește școala populară și școala pregătitoare de învățători al poporul în țara respectivă, soluțiile diferă de la un stat la altul. Toate însă ținesc același scop, o recrutare și o pregătire mai bună a învățătorilor și pentru aceasta s'a găsit necesar ca tinerilor ce se disting în carierile învățătorești să li se dele o pregătire și o educație superioară celei de azi, care să le permită nu numai de a îndeplini misiunea lor de educatori dar să le dea posibilități de a urma cu folos studiul de nivel universitar și ajunge la situații morale și sociale pe care le merită după vrednicia lor personală. Problema e foarte complexă. Pentru a înțelege soluțiile la care a ajuns conf. relativ la inv. român și inv. nostru, e necesar să facem o scurtă expunere a problemei pregătirii și per-

(Urmare din pag. 1)

să aibă bază morală, zic oamenii de școală, Pot aceste două concepții să meargă paralel fără a se ciocni una cu alta? — Nu. Și atunci se impune fiecareia datorința să aleagă una din două, căci amândouă folosite se nimicesc una pe alta și cu timpul ruinează moralmintea și pe cel-ce le întrebunțează.

Lănțezeala școlii este datorită și lipsei de concepție unitară despre școală, ideal și viață a îndrumătorilor, lipsă — care se încearcă a fi suplinită prin oameni puși la conducerea ei după anumite criterii politice. Dela acestia apoi se așteaptă un contra-serviciu politic și așa vrând, nevrând, cel mai bun om de școală ajunge agent de propagandă a unui partid politic. Aceasta însă este o umilintă și o decepție pentru învățătorii buni conduși numai de interese bine pricepute școlare.

Mai multă educație, ca instrucțiune?

Pentru a putea da un răspuns precis acestei întrebări, trebuie să fixăm scopul, ce-l urmărește școala în acțiunile sale. Aceasta din motivul, că numai cunoscând această țintă, precum și funcțiunea psihică a creierului omnesc, putem stabili și mijloacele cele mai sigure, ce conduc la realizarea acestui scop măreț.

E constatat, că armonia produce îndestularea și mulțumirea. Și unde e îndestulare și mulțumire, fericirea își are locul. Urmează în mod logic, că școala școlii nu poate fi, decât a înstăpâni prin acțiunea sa armonia în societatea omenească. Iar aceasta armonie își ia ființa sa, când cel chemat, a desăvârși aceasta măreață operă, e deplin în curat cu căile și mijloacele, ce conduc la realizarea acestui scop.

Durere, că instrucțiunea și în special educațiunea se fac mai mult pe dibute. Mulți sunt, cari nu dau atențiunea cuvenită raportului, ce există între aceste două concepțiuni. Căci nu odată auzim exclamându-se: „mai multă educație, ca instrucțiune!” Se poate?

Nimeni nu poate comite o faptă — fie bună, fie rea — dacă nu are cunoștința acestor concepții. Iar a cunoaște, înseamnă, a fi instruit. Și fără aceasta instruire acțiunea individului, devine imposibilă. Copilul, când începe a-și da seamă de lucrurile, ce l înconjură, devine atent, pentru că îl interesează tot ce-l cad sub cele cinci senzuri. E o tendință firească, anume creată de natură, spre a-l implinți

Așa stând lucrurile școala și învățătorul ei va trebui să fie judecat sub unghiul activității sale didactice și nici de cât sub unghiul activității sale politice. Cel-ce judecă va trebui să aibă necondiționat o autoritate morală și o pregătire profesională nediscutabilă, bine înțeles, relativ la împrejurările școlii de azi.

Autoritatea școlară nu poate fi exponent politic și nici un membru al corpului didactic nu poate fi folosit ca agent de propagandă politică. Autoritatea școlară și membrii corpului didactic pot fi sfetnicii oamenilor politici în materie de psihologia maselor electorale și îndrumătorul desinteresat, care desinteresare să se vadă din vorbe, din fapte și din toate mișcărilor sale.

În aceasta formă numai, se poate da Cesarului ce este al Cesarului, iar lui Dumnezeu, ce este al lui Dumnezeu.

T. Cherechean.

la înmagazinarea noțiunilor, dela cari depinde ființa sa. Căci gândirea e rezultatul așezării acestor noțiuni în raport cu realitatea. Și depinde dela claritatea acestor noțiuni, ca gândirea să fie și rațională. Noțiunile, ca elemente ale gândirii, nefiind ciare și confuze, formează o gândire deosebită natura. Iar în acest caz nu poate fi vorba de educație, care se bazează pe claritatea noțiunilor. Numai o gândire, bazată pe această claritate, poate influența asupra sentimentelor și aceste asupra voinții, spre a forma caracterul.

Însușirea unui cvantum de noțiuni, e ceea ce numim învățatură. Iar aceasta învățatură își are importanța sa, în ce privește ușurarea traiului vieții individului, precum și în ce privește determinarea voinții la săvârșirea faptelor bune, dar numai în cazul, când învățătorul va ține, prin un anumit proces psihic, la nobilitatea sentimentelor și prin ele la determinarea voinții și prin aceasta la formarea caracterului. Căci numai educațiunea, ce-și face cursul său prin creierul omului, e mai sigură și mai durabilă, pentru că își are la baza sa priceperea și convingerea. O educație, ce se face afară de creier — prin muzică vocală ori instrumentală, sau alte semne externe — n'are puterea aceasta.

Rămâne deci, că educațiunea nu se poate face fără instrucțiune. Instrucțiunea premerge și educațiunea li urmează și ambele împreună formează pe omul cult.

I. Grofșorean

fecționării învățământului din câteva state și în primul rând din țările vecine: Bulgaria, Ungaria și Cehoslovacia, cu cari avem dreptul să ne comparăm și datorită să stăm alături din punctul de vedere a culturii poporului: Bulgari, Uaguri și Cehoslovaci. Apoi, vom aminti pe scurt cum se prezintă starea acestei chestiuni în Germania, Franța și Statele-Unite.

În Bulgaria, pentru ca cineva să ajungă învățător, trebuie să primească următoarea pregătire: 4 cl. primare, 3 cl. de progimnaziu (gimnaziu) 3 cl. de gimnaziu, (liceu) în total 10 ani de cultură generală, primară și secundară. Către vârsta de 17—18 ani, candidații pentru cariera inv. se înscriu și urmează cursurile școlii pedagogice cu durată de 2 ani, după care obțin diploma de învățător primar cu 4 clase. În total 12 ani de pregătire. Candidaților mai distinși dintre inv. li se permite înscrierea și frecventarea a unei școlii de nivel universitar dar independent de Universitate, numite institute pedagogice. Cu terminarea acestui institut absolvenții sunt numiți profesori la progimnaziu.

În Ungaria, pentru obținerea titlului de învățător la școala primară normală se cere 4 ani școală primară, 4 ani școală civilă, apoi examen de admitere în școala normală cu durata de 4 ani. Și aci ca și Bulgarii abia către vârsta de 15—16 ani după 8 ani de studiu, tinerii își pot alege cariera de învățător. Elementele distinse ale școlii normale de învățători sunt admise să-și continue pregătirea științifică și pedagogică în 2 școli superioare de nivel Universitar. Un fel de școală normală superioară, una pentru băieți, alta pentru fete.

După o durată de studiu de 2 ani, candidații cari trec cu succes probele ținute în aceste școli sunt numiți profesori de școli civile, iar cari vor să-și continue studiile fac încă 3 ani și ajung profesori de școli normale de învățători. Grație acestor 2 școli normale superioare Ungaria a realizat foarte mari progrese în direcția pedagogică și științifică, cu caracter de cultură generală.

(va urma)

o problemă de rară importanță.

Școala trecutului a fost întocmită și condusă în baza principiilor pedagogice generale și aceasta în baza unor concepții învechite:

Că copilul este om în miniatură și

Că toți oamenii sunt creați la fel. Psihologia modernă a constatat: că țera de interese, însușirile sufletești, reocupările, curiozitățile, reacțiunea, recum și raportul dintre acestea, la copil nu sunt ca la omul mare; ba, în această privință se deosebesc chiar și copiii între ei.

Nu există tip unitar și nu sunt nici iacar doi oameni la fel.

Constatarea aceste au dat naștere pedagogiei adecă: *știința despre copil* care s'a clădit apoi *școala nouă*. Trebuie să recunoaștem, că noi stăm încă tot pe lângă școala veche.

Noi dăm mai mare importanță programelor analitice, decât școlarul pe care trebuie să-l formăm.

Incepem cu toți școlarii și mergem înainte numai cu acela, care ne pot urmări, că vezi Doamne, trece vremea și nu terminăm materialul.

Cu cei rămași înapoi, nu ne sparăm capul. Ei, după concepția veche sunt copiii fără talent. Ce punem pe reunte pecetea rușinei „Căzut” și apoi reaba lui Dumnezeu, că ce o fi cu ei în viață.

Corespunde oare această procedură cu concepția divină, propagată de acela, dela caream împrumutat numele de *învățător*, cea ce înseamnă „Mântuitor”?

Să condamnăm o faptură făcută după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, pe un frate al tău mai mic, pe un fiu sufleteș putem zice: la robia întunecului pentru viața întreagă și să-l lași să înflorească și cu pecetea de ocară încă dela începutul vieții.

Oamenii bunii. Nu vă dați seamă, că prin această procedură ați lipsit de acel nefericit de iubirea părinților și a fraților, lați făcut obiect de batocură înainte vecinilor și neamurilor; ba, ați provocat chiar și în sufletul lui credința, că el nu e ca ceilalți oameni, că e prost ca via de el și aceasta, pentru că nu te-a putut urmări, n'a putut ține pas cu semenii, a căror structură sufletească, din *încămplarea sorții*, s'a potrivit cu modul său de a predă cunoștințele.

Ori nu vedeți, că asemenea copil e un martir al școlii, a învățătorului, care a cursul instrucțiunii, n'a ținut semălele calităților lui individuale și va trebui să îndure o viață întreagă, pentru că învățătorul lui a făcut o slujbă de mântuială.

Cine va răspunde pentru un asemenea păcat strigător la cer? Tu, învățătorule, care ai chemarea să luminezi, nu se întuneci și să îngreunezi viața copiilor tăi sufletești!

Să nu uităm, că nu materialul extern se formează, ci noi formăm materialul, conform aptitudinilor noastre.

Conceptia ce o avem despre viața copilului atârână dela cantitatea materialului pus ca mijloc al instrucțiunii, ci dela felul nostru de a prelucra acel material.

Nu sunt nici măcar doi, care se cuprindă la fel, chiar dacă au trăit în același mediu, au frecventat aceeași școală și au avut parte de același învățător.

Prin felul capacității de a cuprinde și prelucra materialul, copiii mai mult se diferențiază de cât se asimilează.

Ori nu vedem, cum se deosebesc chiar și frații, copiii dela același pă-

rinți, trăiți și crescuți în aceleași împrejurări; iar aceasta deosebite provine, nu pentru că n'ar avea aceleași calități, ci pentru că ordinea ierarhică a grupării calităților lor difere, la unul predominează una, la altul-poate chiar invers-alta.

La unul atențiunea e stabilă și încordată la altul undulează, scade și se ridică. Unul își concentrează atențiunea asupra unui singur punct când privește ceva, altul are darul se fixeze deodată mai multe puncte.

Unii au memorie pentru numeri, alții pentru numiri.

Pe unii îi stăpânește impresiile văzului, iar pe alții cele a auzului.

Ori nu ni s'a dat să vedem, că elevii distinși dela o școală ajung slabi în mâna altui învățător și viceversa. Faptul e ușor de înțeles. Copilul predominant de impresiile văzului, nu poate asimila cunoștințele priose numai prin auz, în urmarea procedurii învățătorului, lipsită de intuițiune; iar cel predominant de auz, nu se fericește la învățătorul, care neglija teoria și face numai aplicare.

S'a mai constatat, că în școala cu disciplină familiară, procentul celor ce să fericesc e mai mare decât în școala cu disciplină severă, pentru că influința internă nu depinde dela ținerea corpului în nemișcare, ci dela deșteptarea interesului.

Starea în nemișcare, respective ținerea corpului după anumite indicații impuse cu vigoare, obosește corpul, iar oboseala corporală produce *plictiseală*, o stare de *pasivitate* cu urmări contrare scopului urmărit de noi.

Așa dar, nu planul analitic și cantitatea materialului, ci sufletul școlarului, felul specific de a reacționa a fiecărui individ, are se fie busola activității noastre, dacă vrem să purtăm și să nu pângărim numele de învățător, adoptat, dela cel ce a venit în lume, să mântuiască, nu se înfloreze și să condamne.

Lecțiile bine întocmite, scurte și intuitive, deșteaptă interesul și dau viață. Celelalte, deșteaptă interesul și dau viață. Celălalt ajutorul rigoarei, care plictisește și omoară.

Iată împrejurările care ne tradează că ținem tot la sistemul vechi și nu ne știm folosi de avantajele școlii moderne, care nu selecționează talentele ci armonizează raportul social prin cultură generală.

Rugat fiind, să adresez și eu un cuvânt către învățătorii dornici de înaintare, care s'au grupat în jurul acestei gazete, am scos la iveală această problemă de mare importanță, care la noi nu e cernută și discutată.

Fac rău învățământului și neamului nostru românesc, cei ce împedecă pe învățătorii a se întruni în reuniuni și conferințe, unde ar fi să se lămurească încă multe probleme de importanță capitală dela promovarea învățământului, dela care depinde viitorul, bunăstarea și fericea țării și ale popoarelor.

Din punctul acesta de vedere țin de mare importanță strângerea rândurilor și în jurul *Gazetei Învățătorilor*, cărula îi zic: *Cu Dumnezeu înaintea!*

Iosif Moldovan
învățător pensionat,
f. inspector școlar.

Citiți și răspândiți
GAZETA INVĂȚĂTORILOR

Răspuns la un răspuns.

Colegul I. Dreclin în Nr. 3 al „Gaz. Inv.” ca unul din premergătorii înființării acestei gazete, văzând slabul sprijin ce-l dă acestei gazete unii dintre învățători, și mai ales dintre cei bătrâni — se întreabă mirat: Unde sunt bătrânii luptători, visătorii de altădată?!

Inițiatorii acestel gazete se gândesc prin aceasta la *prestigiul moral* al acestei gazete care este baza de grant al vieții unei gazete tinere condusă din însuflețire și idealism. Și când o fac această, voese și dovedi, că s'au apucat serios de lucru și indirect cheamă la muncă pe bătrânii dascăli încercați în luptă pentru susținerea și apărarea intereselor învățătorescilor. Acesta a fost scopul, înțelegându-se, nu altul. Conducătorii acestei gazete n'au nevoie de frământările ivite între învățători, de intrigile de după culise, de ambiții egoiste, de aspirațiile mai mult sau mai puțin politice ale unora sau altora, care au desbinat pe inv. și au dus la scăderea prestigiului moral al „Asociației învățătorilor din jud. Arad”.

Ei nu doresc desbinarea ci *unirea*; nu caută vînovații, ci omenia de muncă, pe care îi știu în rândul celor bătrâni dascăli, care toată viața lor au luptat în primul rând pentru interesele bine pricepute dascălești.

Colegul D. Popovici în răspunsul pe care-l dă în Nr. 5—6 al acestei gazete se abate dela scopul adevărat urmărit de colegul I. Dreclin și în sprijinirea răspunsului aduce exemple care nu justifică întru nimic abținerea și neactivitatea sa față de Asociația inv. din jud. Arad și în special față de „Gazeta Inv.” care și-a pus de scop apărarea intereselor învățătorescilor și regenerarea prestigiului dascălesc.

Dacă au fost păcate și greșeli în trecut, acelea nu trebuiesc scormonite din cenușa vremii pentru simplul motiv, că se pot găsi oameni care vor putea dovedi asupra celor ce scormonesc trecutul, tot acelea păcate și greșeli. Dacă voim să îndreptăm un rău apoi să nu-l facem cu patimă, ci cu înțelepciune și cu tot calmul recerut. Asta vreau tinerii dela bătrâni.

Toată lumea știe, că e foarte mic numărul acelora care au putut rezista ispitelor de a nu fi dus de valul ambițiilor, după o așa mare schimbare prin care am trecut. Iar ce-i ce se pot numi, că au rezistat valorilor, nu din altruism, ci au stat pe loc, ci mai mult din cauza, că nu li s'a satisfăcut orgoliul personal.

Dacă conducerea unei corporațiuni nu e bună, aceasta nu îndreptățește pe nici un membru al ei să fie indisciplinabil și să împedecă și pe alții de a munci în cauzele acelei corporațiuni. Și dacă se poate dovedi aceasta asupra unui individ, acela nu mai are nici un drept a face morală conducătorilor unei corporațiuni din care el nu voește se facă parte.

Pe baza acestor premise, cred eu, că răspunsul colegului D. Popovici e inoportun și nu servește întru nimic cauzei ce se urmărește prin înființarea acestei gazete. Tinerii așteaptă dela bătrânii ideile și îndrumări sănătoase, încurajare în luptă pentru un scop mai înalt; iar nu învinuiri și insinuări care pot să anihileze ori ce însuflețire, ori ce pornire în direcție bună.

Colegul Popovici s'a fost convins de una: Lumea dascălească din județ cunoaște activitatea Asociației și pe membrii ei tot așa de bine ca D-sa și oamenii de bine să nizuiesc a netezi neînțelegerile și inimositățile pentru o conlucrare armonică și rodnică, iar cel-ce nu doresc asta, să aibă bunul simț a sta la o parte și să nu împedecă mersul normal al lucrurilor prin activitatea lor subversivă.

Aceasta o reclamă cel mai elementar simț de ordine.

C-n.

Informațiuni.

Costul abonamentului să se trimită numai d-lui Ioan Dreclin, inv. în Cuvin p. Ghioroc, administratorul gazetei noastre.

„Asociația Învățătorilor Bănățeni” ține adunarea generală din acest an la Buziaș, în zilele de 29 și 30 Septembrie.

Cursurile școlilor primare din întreagă țară se vor ține la 15 Sept.

Examenul de admitere în secția pedagogică universitară se va ține în ziua de 5 Octombrie. Înscrierile se fac până 1 Oct. la Ministerul Instrucțiunii.

Condițiile de admtere sunt publicate în „Monitorul Oficial” No. 181 (partea a II-a) din 17 August a. c.

În cadrul congresului dela Alba-Iulia d. D. V. Toni a ținut o conferință despre școala din Agno (Elveția).

Școala aceasta, condusă de d-na Maria Boschetti, este una din „școlile senine” inspirate și luminate de ideile pedagogului italian Lombardo Radice.

D. Toni care a vizitat școala din Ango, a arătat principiile ce o călăuzesc, atmosfera de pace, calm și bucurie ce domnește în ea, disciplina ei bazată pe libertate, și a descris personalitatea vizionară din școala pierdută în văile Alpilor elvețieni.

Cu ocazia noului an școlar, d. P. Dirlea, revizorul jud. Arad, a trimis o circulară învățătorilor, asupra căreia vom reveni în nr. viitor.

Ministerul Instr. a aprobat ca societatea „Tinerimea Română” să-și țină concursurile interscolare anuale în zilele de 5, 6 și 7 Octombrie a. c.

Cununie, Duminecă, 8 Sept. s'a celebrat în bis. gr. cat. din Arad cununia Dșoarei *Minerva Putici*, fiica decedatului inv. din Gal, cu d. *Dr. Ionel Al. Voștinar*, profesor școl. învățătorului Ilie Voștinar din Ineu: Felicitări!

D. Gh. Olteanu revizor școlar al jud. Cluj a fost numit revizor școlar al județului Odorhei, în locul d-lui I. Victor ieșit la pensie.

Parchetul din Arad a ordonat depunerea falsului învățător *I. Constantin* în arest de prevențiune, pentru că s'a dovedit că a prezentat diplomă falsă Ministerului.

Cununie. Aflăm cu multă plăcere, că Dl. Miron V. Niculescu licențiat în matematici, la Paris și profesor la universitatea din Cernăuți, și-a serbat cununia la 8 I. c. în biserica mănăstirei din Sinaia cu Dșoara Elena Costescu, licențiată în drept. Naș a fost Dl. Dr. C. Angelescu, fost ministru al instrucțiunii.

Tagma noastră simte o deosebită bucurie, când constată, că mirele este fiul Dl. Inspector școlar Vasile Niculescu, iar mireasa, fiica Dl. Inspector școlar general Gheorghe Costescu, ambii din regiunea școlară Timișoara, unde, prin devotamentul și pricepământul cu care conduce destinele învățământului din aceste părți, și-au câștigat dragostea și desăvârșitul respectatului didactic.

Transmitem sincer felicitări atât tinerii perechi, cât și fericiților părinți.

În ziua de 7 Septembrie a avut loc adunarea generală a învățătorilor din jud. Vaslui. Au luat parte și d-nii: D. V. Toni, președintele „Asociației Învățătorilor” și Gh. Mugar dela Casa Școlarelor.

GE ȘCOLI NORMALE SE DESFIINTEAZĂ

După cum s'a anunțat, ministerul instrucțiunii a decis să micșoreze numărul școlilor normale din țară fiindcă după ultimile date s'a constatat că avem azi mai mulți învățători decât posturi vacante în școlile primare.

O parte din aceste școli se desființează integral iar altele se vor desființa treptat suprimându-li-se anual câte o clasă.

Sunt desființate integral dela 1 Septembrie școlile normale de fete din Dorohol și Brașov și cele de băieți din Râmnicu-Sărat și Fălticeni.

Se suprimă clasa I-a dela școlile normale de băieți din Alexandria, Abrud, Satu-Mare, Căláraș și Tecuci.

Se suprimă de asemenea cl. I-a la următoarele școli normale de fete: Caracal, Slatina, Pitești, Râmnicu-Vâlcea, Botoșani și Chișinău (eparhială).

Școlile normale de fete din Beiuș și Șimlău Silvaniei se transformă în școli normale pentru conducătoare de grădini de copii.

Elevii și elevele dela școlile suprimate se vor repartiza la celelalte școli normale iar membrii corpului didactic al acestor școli vor face cereri de transferare.

Către colegii din jud. Arad.

În vederea adunării generale a Asociației din județul nostru, ce se va ține în toamna aceasta la Arad, intenționăm să înghetăm un cor ocazional, format din membrii Asociației, care, în seara adunării să dea un concert, cu scopul de a realiza un venit material „Gazetei Învățătorilor”.

Cântările le vor studia fiecare acasă și cu o zi înainte se va ține repetiția generală.

Domnii colegi, cât și doamnele și d-șoarele colege cari doresc să facă parte din cor, să binevolască a trimite adeziunile menționând și vocea, d-lui prof. Ioan Lipovan, Arad str. Nic. Gri-gorescu No. 2, care va forma programul, va distribui notele și va dirija acest cor.

Adeziunile se vor publica și în gazetă.

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pe un an 160 Lei

Pe 1/2 an 80 „

Abonament de sprijin 1000 lei

Domnii Învățătorii

Sunt încredințat că, cu ocazia noului an școlar toate editurile Vă trimit cataloage de cărți pentru școală iar să Vă trimit și eu ar fi superflu.

Pe această cale Vă avizez însă, că cărțile de curs primar precum și requizitele necesare, Le puteți procura de la *Librăria Concordia, Gh. Munteanu*, din Arad, str. Eminescu No. 10 pe lângă prețurile cele mai avantajoase și prompte, acordându-vă și rabatul cuvenit.

La croitoria

Stefan Coroban

Arad, str. Ion Rusu Șirianu 2

Se fac costumele cele mai elegante și eficiente.

BAE DE INNOT

deschis pentru femei și bărbați
în fiecare zi
6-8 m. p.

**BĂILE
SIMAY**

Redactor responsabil:

ION JELECUȚEAN

Asociația Învățătorilor Bănățeni.

Nr. 5, 1929—30.

CONVOCARE

Onorații membri ai „Asociației Învățătorilor Bănățeni” se convoacă prin aceasta la

ADUNAREA GENERALĂ ORDINARĂ a Asociației, ce se va ține în zilele de 29 și 30 Septembrie în localitatea *Buziaș*, cu următorul

PROGRAM:

Sâmbătă seara 28 Sept. și Duminică dimineața primirea oaspeților și încuartairea.

Duminică, la 29 Septembrie:

Sedința I.

1. Ora 9, Chemarea Duhului Sfânt în Biserica ortodoxă și parastas pentru „Eroii întregirii Neamului”.

2. Sedința festivă, serbătorind un deceniu dela intrarea armatei române desrobitoare în Banatul nostru și un deceniu de activitate liberă a „Asociației Învățătorilor Bănățeni” în România-întregită.

3. Istoricul așezămintelor învățărești din Banat după actul Unirii de d. P. Savin.

Sedința II.

1. Prezentarea rapoartelor: a) Raportul general; b) Raportul casierului; c) Raportul bibliotecarului; d) Raportul Casei Învățătorilor; e) Raportul revistei „Școala Bănățeană”.

2. Alegerea comisiilor: a) Pentru cenzurarea rapoartelor oficiale; b) Înscrierea de membri și c) Comisia specială.

3. Conferință: Conducerea de sine a clasei de L. Clobanșu;

4. Recrutarea organelor de control, raportor P. Jumanca;

5. Referada comisiilor.

Luni, la 30 Septembrie:

Sedința III.

1. Pregătirea învățătorilor, raportor P. Bosică;

2. votarea Regulamentului pentru afacerile interne ale Asociației Învățătorilor Bănățeni și pentru administrarea bibliotecilor, raportor P. Bizera;

3. Casa de credit și ajutoare a corpului didactic din Banat, raportor Nic. Crăciunescu;

4. Desbaterea propunerilor;

5. Închiderea adunării generale.

Nota: Onorații participanți sunt rugați cu insistență să se însușească cel mai târziu până la 20 Sept. direcțiunii școlii primare din Buziaș, pentru încartiruire. Pentru cei neinvitați comitetul aranjator nu-și ia nici o obligație.

Timișoara, din sedința Comitetului central, ținută la 25 Aug. 1929.

(ss) *Patriche Râmneanșu*,
președinte.

(ss) *Pavel Bosică*,
secretar general.

Asociația Învățătorilor din jud. Arad.
Nr. 102 | 1929.

Convocare.

Membrii Comitetului central al „Asociației Învățătorilor” din jud. Arad sunt convocați la sedința ordinară ce se va ține în 14 Sept. 1929, în biroul Direcțiunii Casei Învățătorilor, orele 9 a. m. cu următorul program:

a. Deschiderea sedinței; b. Compunerea raportului general al comitetului către ad. gen. c. Fixarea timpului ținerii ad. generale, d. Propuneri și interpelări.

Arad, la 7 Sept. 1929.

Președinte:
Cristea.

ROMÂNIA

Comitetul Școlar Județean Arad.

Nr. 1868 | 1929.

Arad, la 30 August 1929.

Către

Toate comitetele școlare rurale, toți învățătorii și învățătoarele din județul Arad.

Având în vedere art. VI din Deciziunea Ministerului Instrucțiunii, dată sub Nr. 28834 | 1924, care prescrie lămurit, că arendarea pământurilor școlare se face pe termen de un an agricol,

având în vedere art. 40 lit. A. Nr. 2 din Regulamentul pentru aplicarea Decretului Lege, privitor la organizarea Comitetelor școlare care prescrie, că imobilele cum sunt pământurile școlare să esarândează de Comitetul școlar rural, deci pentru esarândarea pământurilor școlare ținem de necesar a ordona următoarele:

1. În baza Art. 128 din Regulamentul pentru aplicarea Decretului legii învățământului primar, toate terenurile de cultură ce mai rămând după formarea câmpului de experiență, se va da învățătorilor și învățătoarelor, *cari vor cere*, în întindere proporțională cu vechimea lor în învățământ, cu greutățile familiare și cu terenul propriu sau dotal ce posedă fiecare. Acei învățători, cari nu vor înainta Comitetului școlar rural cereri timbrate legal referitor la arendarea pământului, nu au drept de a lua în arândă din terenul de cultură al școlii.

2. În înțelesul art. 76 alin. 5 și Art. 134 nr. 8 alin. 2 din Lege, membrii Corpului didactic, cari au 10 ha. incluziv pământul lor, numai au drept de a lua în arândă din terenul de cultură al școlii.

Cei cari au, sau cultivă mai puțin de 10 Ha. pământ propriu, sau dotal, sau în arândă, în limita drepturilor ce rezultă din Art. 134 nr. 8 alin. 2 din Lege, pot reclama în arândă din terenul școlar o porțiune, care se completează terenul de cultură, până la maximum 10 Ha.

Dacă un învățător și o învățătoare sunt soți, numai unul din ei are dreptul să ia în arândă din terenul școlar. (Art. 128 al. 4.)

Învățătoarele căsătorite nu pot lua în arândă din terenul școlii, dacă soțul are 10 Ha. teren propriu sau dotal. Învățătorii și învățătoarele necăsătorite, cari locuiesc în casa părinților, nu pot lua în arândă din pământul școlar, dacă terenul ce posedă părinții, raportat la numărul copiilor în îngrijirea lor, revine 10 Ha. la fiecare copil.

Învățătorii preoți, cari beneficiază de sesiunea parohială (32 jug. cat.) fiind acest teren mai mare ca 10 Ha., nu pot lua din pământul școlar și deci acest teren școlar se va esarândă prin licitațiune publică celui ce va plăti mai bine, iar suma încusă se va vărsa în favorul Comitetului școlar respectiv. Cu executarea licitațiunilor este încredințat Dl. V. Spătariu Secretarul comitetului școlar jud., care este obligat a se deplasa la fața locului în decursul lunii Septembrie, Octombrie spre a executa licitațiunea. Termenul licitațiunii se va fixa de dânsul cu cel puțin 15 zile înainte de ziua licitațiunii.

3. Ordinea de preferință la arendarea terenului se interpretează în felul următor:

a) La școala cu un post, întregul poate fi arândată învățătorului la școala cu două posturi, învățător cu mai multe drepturi va lua de trei, iar celalaltă treime va rămă celuilalt învățător, c) la școala cu posturi învățătorul cu cele mai multe drepturi va lua jumătate din teren, celalaltă jumătate constituie o unitate care se va da potrivit dispozițiunii dela punctul precedent.

d) la școala cu patru posturi învățătorul cu cele mai multe drepturi lua o treime din loc, iar celelalte de trei constituie o unitate, care se da celorlalți învățători, potrivit dispozițiunilor dela punctul precedent

5. Repartizarea terenurilor se va fi între învățători și învățătoare, în ba instrucțiunilor sus indicate, de Comitetul școlar rural. La aceasta repartizare se va anexa un tablou în care se va menționa: a) numele învățătorilor, b) anii de serviciu, c) numărul copiilor de sub îngrijirea părinților d) cât pământ propriu, dotal sau arândă cultivă, e) cât s-a repartizat de Comitetul școlar din pământul școlar. Se va mai anexa și un certificat dela receptorul comunal asupra terenului propriu sau dotal, ce posedă sau mai cultivă în arândă sau în altă formă fiecare învățător.

6. Prețurile de arândă a pământurilor școlare, conform art. 76 din Legea învățământului primar, se va stabili de Comisia compusă pentru acest scop și va fi cu 50% mai puțin decât arenda ce se obține în localitate, pentru terenurile de acelaș calitate. Aceasta evaluare e valabilă trei ani.

Dacă la verificarea prețului, de către Comitetul școlar jud. se va constata, că arândă stabilită este înțierioară prețului arendei obținute în calitate, Comisiunea de evaluare va în plini solidari diferența până la preț arendei obișnuite. Conform prescripțiilor în art. 128 alin. 14 și în conformitate cu ord. Ministerial Nr. 1224 | 1929, atât arândă, cât și dările către Stat, județ, și comună, pentru terenurile arendate de învățători, trebuie achitate înainte de ridicarea recoalte deci în baza acestor dispozițiuni, arândă și dările se vor achita de învățători, până cel mai târziu 1 Martie 1930, la caz contrar Comitetul școlar rural va lua dispozițiunii și va vind recoalta și va reține arândă și dările din suma obținută, iar restul îl va da învățătorului respectiv.

7. Terenurile de experiență, cari sunt până la 3 km. în distanță dela comună, este interzis ale arenda învățătorilor. Pe terenurile de experiență conform art. 76 din Legea învățământului primar se va aplica învățământul practic agricol cu elevii și va servi câmp de experiență. Câmpurile de experiență cari sunt mai departe decât 3 km. dela comună, se poate arenda învățătorilor din comună pe lângă normele ca terenul de cultură, însă aceasta împrejurare se va dovedi o certificat oficial dela Primăria comunală unde aparține.

8. Dosarul referitor la esarendarea pământurilor școlare cu toate adnețele se vor înainta Comitetului școlar jud. spre aprobare, până cel mai târziu 30 Septembrie 1929. Numai esarândările aprobate de Comitetul școlar județean pot fi valabile.

Președinte, p. Prefect, Secretar,
Dr. Lazar (ss) V. Spătariu (ss)

Aviz!

Domnii învățători dela școlile de stat secția maghiară, precum și domnii învățători dela școlile minoritare maghiare sunt avizați că la *Librăria Concordia Gh. Munteanu din Arad, str. Eminescu No. 10*, pot afla toate cărțile de Szempeterin și Găzdac, începând dela cl. I până la a VII-a.

Fiind cele mai bune cărți pentru aceste școli și conținând întreg materialul clasei respective, într'o singură carte, ne facem plăcerea a le recomanda cu căldură, acordând și rabatul cuvenit.

Ghete ieftine
cumpărați la

**FRĂȚII
APPONYI**

Arad. (vis-a-vi de Primărie.)

Rugăm pe toți onorații
noștri abonați să-și achite
de urgență abonamentul.